

Betreft: Het grote Utrechtse horeca debat

Datum: dinsdag 24 februari 2026

Tijd: 19:30 - 21:30 uur

Locatie: Winkel van Sinkel, Utrecht

Notulen:

Introductie

In aanloop naar de gemeenteraadsverkiezingen organiseerde KHN Utrecht het Grote Utrechtse Horeca Debat. De bijeenkomst bracht horecaondernemers samen met vertegenwoordigers van politieke partijen. Het debat stond nadrukkelijk in het teken van de toenemende spanning tussen horecaondernemers en de gemeente Utrecht. Thema's als regeldruk, vergunningverlening, samenwerking met de gemeente en het evenwicht tussen levendigheid en leefbaarheid kwamen uitgebreid aan bod.

Debatleider Cees Grimbergen opent de bijeenkomst en schetst de stijgende wrok en frustratie bij horecaondernemers. Ondanks de hoge kwaliteit van de Utrechtse horeca ervaren ondernemers dat wet- en regelgeving strenger is dan ooit, met name rondom leges en vergunningen. Het doel van de avond is om te werken aan een sterkere stem voor de horeca.

"Ik zag afgelopen jaar vooral boosheid, frustratie en machteloosheid. Ik keek de zaal in en zag alleen maar ondernemers met hangende hoofden."

— Cees Grimbergen (gespreksleider)

De voorzitter Jan Hagenouw van Koninklijke Horeca Utrecht Stad wordt geïntroduceerd. De opkomst in de Winkel van Sinkel is groter dan verwacht, er moeten stoelen worden bijgeplaatst. Het programma wordt toelicht; samen wil men komen tot een waardevol debat.

De voorzitter van KHN Utrecht gaf een terugblik op de relatie tussen de horeca en het stadsbestuur in de afgelopen bestuursperiode. Tijdens de coronapandemie was er volgens hem sprake van intensief en constructief contact met de gemeente, waarbij ondernemers zich gesteund voelden. Na de coronaperiode veranderde deze relatie echter zichtbaar. De voorzitter schetste een beeld waarin de versoepeling van steunmaatregelen werd gevolgd door een hernieuwde en soms strengere handhaving van regels en procedures.

Deze gevoelens werden onderbouwd met resultaten uit een door KHN uitgevoerde enquête, waarin het Ontwikkelkader Horeca en de hoogte van leges en belastingen onvoldoende werden beoordeeld.

Een centraal thema tijdens het debat was de regeldruk waar horecaondernemers mee te maken hebben. KHN pleitte voor een herziening van het huidige vergunningstelsel, dat volgens hen te complex en onvoldoende passend is bij de diversiteit van horecabedrijven in de stad.

1. Ontwikkelkader Horeca Utrecht (OHU)

Een centraal thema tijdens het debat was de regeldruk waar horecaondernemers mee te maken hebben. KHN pleitte voor een herziening van het huidige vergunningstelsel, dat volgens hen te complex en onvoldoende passend is bij de diversiteit van horecabedrijven in de stad.

"Ondernemers hadden de verwachting dat ze samen met de gemeente dingen zouden oppakken. Dat is de afgelopen jaren blijven steken."

— Jan Hagenouw (voorzitter KHN Utrecht)

Uit een enquête onder KHN-leden blijkt grote ontevredenheid over het Ontwikkelkader Horeca Utrecht, de hoogte van leges en belastingen en de wijze waarop vergunningen worden verleend en gehandhaafd.

De huidige categorisering wordt als onlogisch ervaren: een café valt in een zwaardere categorie dan een grote all-you-can-eat met 1.500 stoelen. Politieke partijen reageren op de stelling:

- VVD: regels moeten eenvoudiger en niet dubbelop.
- GroenLinks/PvdA: eerlijker ondernemerschap en ruimte voor innovatie.
- CDA: regels moeten ondernemers juist ruimte geven; dat gaat nu mis.
- StudentenStarter: horeca innoveert, beleid loopt achter.
- UtrechtNu!: regels moeten eenvoudiger; er moet een horecaloket komen.
- D66: minder regels, maar wel een gelijk speelveld; samenwerking met ondernemers en bewoners.
- ChristenUnie: eerlijke categorisering, geen extra bureaucratie.
- JA21: makkelijker en goedkoper vergunnen.

Arjan Kleuver (Centrummanagement Utrecht) vraagt of partijen bereid zijn minder te sturen en meer verantwoordelijkheid te geven aan ondernemers; VVD, D66 en JA21 geven aan van wel.

2. Leges

Een centraal thema tijdens het debat was de regeldruk waar horecaondernemers mee te maken hebben. KHN pleitte voor een herziening van het huidige vergunningenstelsel, dat volgens hen te complex en onvoldoende passend is bij de diversiteit van horecabedrijven in de stad.

"Niet alle regels kunnen zomaar verdwijnen. Sommige kosten geld en daar moeten we eerlijk over zijn."

— Bert Versteeg (CDA)

Specifiek werd de stelling besproken of alle horeca in Utrecht exploitatievergunningplichtig zou moeten zijn, ongeacht omvang of openingstijden. Volgens KHN leidt de huidige categorisering tot onduidelijkheid en ongelijkheid.

Het debat kreeg een scherpe wending toen ondernemers uit de zaal concrete praktijkvoorbeelden deelden. Een ondernemer beschreef hoe zij al meer dan een jaar bezig was met het bijschrijven van leidinggevenden op haar vergunning, waarbij buitenlandse medewerkers structureel vastlopen op VOG-procedures.

"Meer bereik je door minder regels. Als een regel landelijk verdwijnt, moet hij lokaal ook niet terugkomen."

— Richard Nijhoff (VVD)

Deze verhalen maakten diepe indruk op zowel de zaal als de aanwezige politici. Meerdere partijen spraken hun verbazing en verontwaardiging uit en gaven aan dat dergelijke situaties onacceptabel zijn en vragen om politieke actie.

Horecaondernemers ervaren de leges als te hoog. Belangrijke punten:

- Ondernemers willen een aanspreekpunt in plaats van een auto-reply.
- Onduidelijkheid over doorlooptijden geeft onzekerheid, ook financieel.
- Zes van de negen partijen vinden dat dit moet veranderen.
- Regeldruk wordt als buitensporig ervaren.
- Er is kritiek op het ambtelijk apparaat: gebrek aan verantwoordelijkheid, veel wisselingen, geen menselijke maat.
- Andere gemeenten (zoals Breda) werken met vaste aanspreekpunten; dat werkt beter.
- Het loket bestaat nog wel, maar is niet meer bemand.
- Participatieprocessen worden als inhoudsloos ervaren.
- Alle partijen zijn het unaniem eens dat er een goed bereikbaar loket moet komen.

3. Levendigheid versus Leefbaarheid

Het laatste hoofdthema van de avond betrof het spanningsveld tussen levendigheid en leefbaarheid in de stad. Veel sprekers betoogden dat deze begrippen ten onrechte tegenover elkaar worden gezet.

"Soms lijkt het alsof één bewoner met veel klachten zwaarder weegt dan honderden mensen die hier juist wonen vanwege de levendigheid."

— Cees Grimbergen (gespreksleider)

Volgens ondernemers en diverse politici is levendigheid juist een essentieel onderdeel van leefbaarheid. Horeca zorgt voor ontmoeting, sociale cohesie en aantrekkelijkheid van wijken. Tegelijkertijd werd erkend dat overlast serieus genomen moet worden. Meerdere ondernemers gaven echter aan dat klachten vaak afkomstig zijn van een zeer kleine groep bewoners, terwijl de meerderheid juist positief staat tegenover horeca in de buurt.

"Horeca draagt bij aan het leven in de stad, juist ook in de wijken."

— Bert Versteeg (CDA)

Er werd gepleit voor een bredere spreiding van horeca over de stad, zodat niet alleen de binnenstad, maar ook woonwijken profiteren van voorzieningen en sociale dynamiek.

Er worden vier stellingen besproken op basis van input uit de zaal. Kernpunten:

- Een dag-leidinggevende kost €372,80. Leges zijn in Utrecht extreem hoog; alleen Zaandam is duurder.
- Er wordt geen duidelijke onderbouwing gegeven voor de hoogte van leges, ondanks 32 raadsvragen door UtrechtNu!.
- Voor kleine zaken is het systeem oneerlijk; ondernemers stellen aanvragen uit.
- Buitenlandse medewerkers kunnen moeilijk worden bijgeschreven als leidinggevende; regels worden verschillend geïnterpreteerd.
- Politieke reacties: GroenLinks/PvdA en VVD noemen voorbeelden "bizar", ChristenUnie en UtrechtNu! pakken het op.

"Utrecht groeit richting 450.000 inwoners. Die dynamiek moet je accepteren."

— Richard den Hartog (UtrechtNu!)

Er werd gepleit voor een bredere spreiding van horeca over de stad, zodat niet alleen de binnenstad, maar ook woonwijken profiteren van voorzieningen en sociale dynamiek.

Uitspraken per partij:

- JA21: geen verplichte sluitingstijden; levendigheid is essentieel.
- GroenLinks/PvdA: binnenstad druk, maar leefbaar; vergelijking met Amsterdam gaat niet op.
- UtrechtNu!: spreiden; de wijk biedt ruimte voor horeca.
- D66: meer ruimte voor horeca, ook in nieuwe gebieden zoals Rijnenburg.
- VVD: meer horeca in de wijk en meer ruimte in de binnenstad.

Extra punten:

- Terrasgeluid telt nu stemgeluid mee; D66 vindt dat dit moet veranderen.
- Terrassencommissie werkt ondoorzichtig.
- Nachtleven is gehalveerd; jongeren trekken weg naar omliggende gemeenten.
- Groei van de stad moet samengaan met groei van horeca.

Afsluiting

Het Grote Utrechtse Horecadebat maakte duidelijk dat de frustratie onder horecaondernemers groot is, maar dat er tegelijkertijd bereidheid bestaat om samen naar oplossingen te zoeken. Belangrijke aandachtspunten zijn het verminderen van regeldruk, het verbeteren van de uitvoering van vergunningverlening, het versterken van het nachtleven en het erkennen van horeca als onmisbaar onderdeel van een leefbare stad.

De avond onderstreepte het belang van structurele dialoog tussen horeca en politiek, niet alleen in verkiezingstijd, maar gedurende de gehele bestuursperiode. Het debat verliep scherp maar constructief. De vernieuwing van de OHU maakt dit een belangrijk moment voor de Utrechtse horeca. Er zijn hoopgevende signalen en brede politieke interesse. De oproep wordt gedaan om samen te blijven werken aan een mooie en leefbare stad.

